

PU MÜNA TAÑí HUAYNO

MAPUZUNGUN

elige vivir
SIN DROGAS

PU MÜNA TAÑi HUAYNO

Tichi waria Socorama, pikun mapu Chile mülelu, petu pepikamekeigün chi carnaval kawin, kiñe fütra ayekan chew kom pu lofche amukey, ka müley fill ayekan, purun ka pu püchike malen, pu püchike kampu ka kom pu füchake che takuwün tukukey fill ke azin ka gepün takun.

Paqari ka Yana, epu lamgenwen niey kiñe kechu tripantu kagelu niey kayu tripantu, ayiwmaleigu, fewla tañi purualu egu kiñe huayno traf tañi pu reñma egün. Tüfa kiñe az purun reke püchi lef purugekei ka fentren waichüfgekei. Welu müley ka zugu tañi pu müna egu purualu egu, Anku ka Tarki, küñe peñiwen reke niey egu kayu tripantu, mur femkiawlu egu, kiñeke mu ayekantukeygu fey küme zuamkelaigu epu malen.

Kiñe wiñunen antü kawiñ mew, kiñe püchi kampu, ellkañmafi tañi püñeñkantu ta Paqari, weñanküy petunolu. Tañi püchi lamgen Yana pefi tañi lef tripan tañi püñeñkantutulen welu, zipufilu, kimlay inei gen, mür tati epu münawen tañi takuwün femgeygu ka mur tañi ayen femgeygu.

Yana, kimün mu tañi feypintükünoael rüme kimnole zugu, feypifi tañi fücha ñuke ka fucha chaw tañi kelluaeteu. Fey ti epu chachay ramtu zugufi Anku ka Tarki ka tükulpalgei egu tañi rumel feypial rüf zugu tañi koylatunoael egü ka nünowal kake yewün.

Kom pu lof epe konigün feychi ayekan ka epe afkülei küme eluwün tañi tukualu egün, chimpirü ka pañutuael egun.

Pu ayekafe kom küme niei tañi pu ayekawe: zampoñas, tarcas, ka tañi bombos egün, epe puwigu ta chaf epuñwe kuwü nuwalu egu puruwal ta huayno. Welu Paqari, inan püchi malen, upa nuñmalafi ta Anku ñi kuwü, ka Yana, upa nuñmalafi Tarki tañi kuwü. Feymew tati pu püchikeche, zuamniepelu tañi puruael egu, feypigu:

—Pu lamgen, fureneafen, nüwiyiñ taiñ kuwü mew purual ta huayno.

Pu malen kay leliwigu ka feypigu:

—Inchiw ka upa puruleyu, welu nüñmaliyu tami kuwü inchiw zuamiyiñ manelfal eymu mew, ka tamün femün uya rume weñagiyu.

Anku ka Tarki kimuygu tañi weza femün egu ka tañi poyenmaniel tañi epu lamgen zoylefui purun mew, feymew fepigu:

—Rüf künu. Femlayaiñ llazkütukeeli ka feyipiwayu ka femlayaiñ tayu mür femgen mew. Ka, kimfaltuwam tukuayu tufa chi pañu.

Zeu feipiluwün, Anku tukuluwy kiñe kütralchoz pañu ka Tarki kiñe kallfu.

Meli pu püchi ke che pankowigu ka, amulelu
tati ayekan, witratuwüygu ka purutuigün tati
huayno mew, ayiwkülen, amuleyegün tañi carnaval
tati Socoroma mew kom tañi lof egün.

Feychi antü mew, pu püchikeche fill meu
nentuigün rüf zugu ka yamuwigün ka poyentufigün
tañi epu lamgenwen, ka tañi fuchakeche ka kom
tañi kimel egun.

